

VAN DER FELTZ

a d v o c a t e n

AANGETEKEND

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Tevens per fax (zonder de bijlagen): 043-3618099

G.C.W. van der Feltz
M.E. Gelpke
J.J. van der Gouw
J.A.M.A. Sluysmans
W.J.E. van der Werf
W.J. Bosma
W.I. Koelewijn
M. van Harten
mw. R.L. de Graaff
mw. I.M. van der Heijden
mw. E.E. Schaake
J.G. de Vries Robbé (adviseur)

Datum: 10 december 2012
Uw ref.: zaaknummer 2012-0536
Onze ref.: 2180/GFE/gfe

T: 070-3131069
M: 06-51284644
E: vanderfeltz@feltz.nl

Betreft: Zienswijze Nbwet 1998-vergunning 2012 voor de
Buitenring Parkstad Limburg

Hooggeacht College,

In deze brief breng ik U namens de Limburgse Milieufederatie en de Vereniging tot bescherming van Natuurmonumenten ("de Milieufederatie" resp. "Natuurmonumenten") en anderen (tezamen: "Milieufederatie c.s.") hun zienswijze over ten aanzien van de door U van 31 oktober tot en met 11 december aanstaande ter inzage gelegde ontwerpvergunning onder de Nbwet 1998 ("het ontwerp") voor de Buitenring Parkstad Limburg 2012 ("de Buitenring") met kenmerk 2012-0563. Een lijst met indieners van deze zienswijze is aan deze zienswijze gevoegd als **bijlage 1**.

Provinciale Staten van Limburg ("PS") hebben met het oog op de aanleg en het gebruik van de Buitenring 2012 op 29 juni jl. een provinciaal inpassingsplan ("het plan Buitenring") vastgesteld. De Milieufederatie c.s. hebben tegen het besluit van Provinciale Staten tot vaststelling van het plan Buitenring beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In de media is de verwachting uitgesproken, dat op dit beroep in het voorjaar van 2013 uitspraak zal worden gedaan. De gebreken, die Milieufederatie c.s. zien in het ontwerp zijn voor een belangrijk deel dezelfde als die zij heeft bestreden in haar beroep tegen het plan Buitenring.

Van der Feltz advocaten | Javastraat 22 2585 AN Den Haag | Postbus 85615 2508 CH Den Haag
T: +31 (0)70 31 31 050 | F: +31 (0)70 31 31 060 | E: info@feltz.nl | W: www.feltz.nl

Hier onder volgt eerst een samenvatting van de hoofdlijn van de zienswijze, daarna een toelichting met daarin onder meer een toelichting op onderdelen van de vergunning.

Zienswijze, samengevat.

Stikstof

Centraal staat de klacht, dat de toename van de stikstofdepositie, die het gevolg is van het gebruik van de Buitenring (ook wanneer de snelheid ter plaatse tot 80 kilometer per uur wordt teruggebracht) zulke ernstige gevolgen heeft voor de Natura 2000-gebieden Brunssummerheide en Geleenbeekdal, dat een Nbwet 1998-vergunning alleen verleend had mogen worden nadat en indien zou zijn gebleken, dat het project "Buitenring 2012" de ADC-toets ((geen) Alternatieven), D(wingende) redenen van openbaar belang) en (tijdige) Compensatie) zou hebben doorstaan. Gedeputeerde Staten van Limburg zijn van mening dat van aantasting van natuurlijke waarde geen sprake is en hebben daarom gemeend het zonder die toets te kunnen doen.

De wens van de Milieufederatie c.s. dat de ADC-toets wordt doorlopen is geen louter formele: de Milieufederatie c.s. zijn van mening, dat voor de Buitenring een volwaardig en uitvoerbaar alternatief is (als **bijlage 2** bijgesloten) en dat er geen sprake is van redenen van dwingend openbaar belang, onder meer omdat de kosten van de weg de baten royaal overtreffen in de in opdracht van de provincie bij het Plan Buitenring opgestelde analyse van maatschappelijke kosten en baten, waarin dan nog niet eens rekening is gehouden met de gevolgen van de buitenring voor de kwaliteit van het landschap.

De Milieufederatie c.s. hebben - onder verwijzing naar (naar hun oordeel: vaste) rechtspraak van Uw Afdeling - in beroep tegen het provinciaal inpassingsplan onder meer aangevoerd dat het plan Buitenring niet in stand kan blijven, omdat het niet kan worden uitgevoerd. De in dit verband relevante reden daarvoor is, dat voor de aanleg en het gebruik van de Buitenring 2012 geen vergunning kan worden verleend onder de Nbwet 1998. Dat kan niet om de volgende redenen (samengevat):

- i) een aantal ter plaatse voorkomende habitattypen is gevoelig voor stikstofdepositie: een overschrijding van de kritische depositiewaarde van dat habitatype leidt tot een verslechtering van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied;
- ii) de kritische depositiewaarden voor een aantal van zulke habitattypen worden ter plaatse al ruim overschreden. Daardoor is in de autonome situatie al sprake van verslechtering van de natuurlijke waarden van het desbetreffende gebied;
- iii) er is geen beheerplan of ander plan, waardoor zicht bestaat op een situatie waarin (bijvoorbeeld door sterke verbetering van de achtergronddepositie bij

overigens gelijkblijvende menselijke activiteit) de kritische depositiewaarden weer worden onderschreden; de bestaande ontwerpen voor beheerplannen leiden tot de conclusies, dat een gunstige staat van instandhouding van bepaalde voor stikstof gevoelige habitattypen op een aantal plaatsen met de in die ontwerpen uitgewerkte middelen naar verwachting niet kan worden gehaald op een afzienbare termijn;

- iv) het gebruik van de Buitenring op zich leidt op sommige plaatsen, waar al sprake is van overschrijding van de kritische depositiewaarde voor bepaalde soorten ten opzichte van de autonome ontwikkeling tot een (sterke) toename van de depositie (verder) boven de kritische depositiewaarde (zie: kaartmateriaal gevoegd bij het verweer van de provincie inde beroepsprocedure plan Buitenring);
- v) de toename van de stikstofdepositie door de Buitenring wordt niet overal (en ook niet: overal waar die toename leidt tot een depositie boven de kritische depositiewaarde) opgevangen door de voorgenomen maatregelen (mitigatie/compensatie).

Om dezelfde redenen - in hun samenhang te bezien - zijn de Milieufederatie c.s. in deze zienswijze van mening, dat onder de Nbwet 1998 de Buitenring 2012 niet kan worden vergund, in ieder geval niet conform de ter inzage legde ontwerp besluit Nbwet 1998-vergunning.

In de procedure, waarin het beroep tegen het Plan Buitenring wordt behandeld is door de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak, gerechtelijke omgevingsdeskundigen ("de StAB") op 28 november verslag uitgebracht, met een aantal bijlagen. De Milieufederatie c.s. vertrouwen dat U met dat advies bekend bent. Zij zullen het op Uw eerste verzoek overleggen als bijlage bij deze zienswijze. Hoofdstuk 2 van dat advies betreft de toename van stikstofdeposities als gevolg van het gebruik van de Buitenring. De Milieufederatie c.s. onderschrijven de inhoud van het verslag van de StAB en verzoeken het als in hun zienswijze ingelast te beschouwen.

Maatregelen vs. Autonome ontwikkeling.

De Milieufederatie c.s. zijn van mening, dat enkele van de maatregelen, die door de provincie in het kader van het plan Buitenring én in de onderhavige vergunning (zie p. 33, par. 4.5) worden opgevoerd als maatregelen waarmee de effecten van de Buitenring worden gemitigeerd, in feite als getroffen waren, althans, dat daartoe al was besloten en dat zij dus niet kunnen worden gezien als maatregelen, die zijn getroffen om de effecten van de Buitenring op Natura 2000-gebied te verzachten.

Het betreft hier de volgende maatregelen (in het plan Buitenring uitdrukkelijk genoemd, in het ontwerp vermoedelijk begrepen onder "omzetten van landbouwgronden in natuur en opkopen van emissierechten" (p. 33)). In het StAB verslag (p. 5) wordt over de veehouderijen opgemerkt

“er zijn argumenten om de bedrijfsbeëindiging als een redelijkerwijs te voorziene autonome ontwikkeling te beschouwen” en over de verplaatsing van de manege: “in het verslag wordt geconstateerd dat er argumenten zijn om beëindiging van de manege als redelijkerwijs te voorziene autonome ontwikkeling aan te merken, (...)”. De Milieufederatie c.s. zijn het met deze conclusies eens, zij het, dat zij - in haar ogen - met een wat grotere stelligheid hadden kunnen worden geformuleerd.

Echte mitigatie is het voorkomen van (stikstof)deposities of emissies door maatregelen aan de bron. Als men het begrip mitigatie gaat verruimen tot zaken die taalkundig veeleer als compensatie moeten worden aangemerkt (maatregelen treffen op de locatie waar de schade dreigt op te treden, welke maatregelen overigens geen verband houden met het project waar vergunning wordt gevraagd) wordt het van groot belang te onderzoeken of het werkelijk gaat om mitigerende maatregelen of compensatie. In een situatie, waarin binnen afzienbare termijn een goede staat van instandhouding wordt bereikt of is, is het mogelijk minder van belang, of een maatregel eigenlijk al eerder is getroffen (autonome ontwikkeling). Het bereiken van een goede staat van instandhouding is echter, zoals hiervoor uiteengezet, op de Brunsummerheide nog niet in zicht.

Verdiepte ligging Vaesrade

De Milieufederatie c.s. gaan ervan uit, dat voor verdiepte ligging van de Buitenring bij Vaesrade een afzonderlijke vergunning zal worden gevraagd, wanneer daartoe definitief zou worden besloten. Voor het geval GS voornemens zijn de verdiepte ligging Vaesrade nu al te vergunnen, verwijst de Milieufederatie c.s. naar hetgeen de StAB daarover opmerkt (verslag, p. 6).

Flora- faunawet

Ter wille van het overzicht merken de Milieufederatie c.s. op, dat zij ook bezwaar zullen maken tegen een eventuele (gedeeltelijke) verlening van de ontheffing die door GS is aangevraagd van de verboden van art. 8-13 Flora- en faunawet voor de aanleg en het gebruik van de Buitenring 2012, in het bijzonder in verband met de toename van de Stikstofdepositie op het gebied de Breukberg.

Nadere toelichting

Reactie op onderdelen

Paragraaf 4.2.2 Versnippering en barrière werking (p. 16):

- Hier wordt vermeld dat het “biotoop van het vliegend hert” (H1083 habitatrichtlijnsoort bijlage II, N2000-gebied Geleenbeekdal met als instandhoudingsdoel behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie) “door de Buitenring niet wordt doorsneden. Wel vormt het tracé een barrière tussen de populatie in het Jeugrubbebos en die in Vaesrade”. Daarbij wordt aangegeven dat “er mitigerende maatregelen via de

Flora en faunawet bij het Jeugrubbebos worden getroffen om de barrière werking van de Buitenring voor het vliegend hert weg te nemen en de functionele verbinding met het Geleenbeekdal in stand te houden”.

De Milieufederatie c.s. zijn het hier om de volgende redenen niet mee eens:

- 1) Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat verkeer een hoge tol eist onder kevers van het vliegend hert. Vliegende herten komen zich met name in de zomermaanden opwarmen op het asfalt en vallen dan ten prooi aan het verkeer. Aanleg van de Buitenring leidt tot hoge mortaliteit en de kans is zeer groot dat de beide populaties vliegend hert aan beide zijden van de Buitenring hierdoor onder hun kritisch minimum komen en verdwijnen. De aanleg van de Buitenring is voor de populaties van het vliegend hert bij Vaesrade en het Jeugrubbebos in feite een soort continue muizenval met veel pindakaas, maar dan in de vorm van lekker warm asfalt. De voorgestelde mitigerende maatregelen in de Flora- en faunawetvergunning geven niet voldoende garanties voor deze habitatrichtlijn soort op deze locatie. Bijgaande kaart geeft eens te meer aan dat in deze regio het aantal verkeersslachtoffers van het vliegend hert sowieso al tot de hoogste behoort van heel Nederland in de periode 2009-2012 (bron: waarneming.nl).

Figuur 1: Verkeerslachtoffers vliegend hert in Nederland 2009-2012 (www.waarneming.nl)

Vliegend Hert - *Lucanus cervus* Inclusief ondersoorten

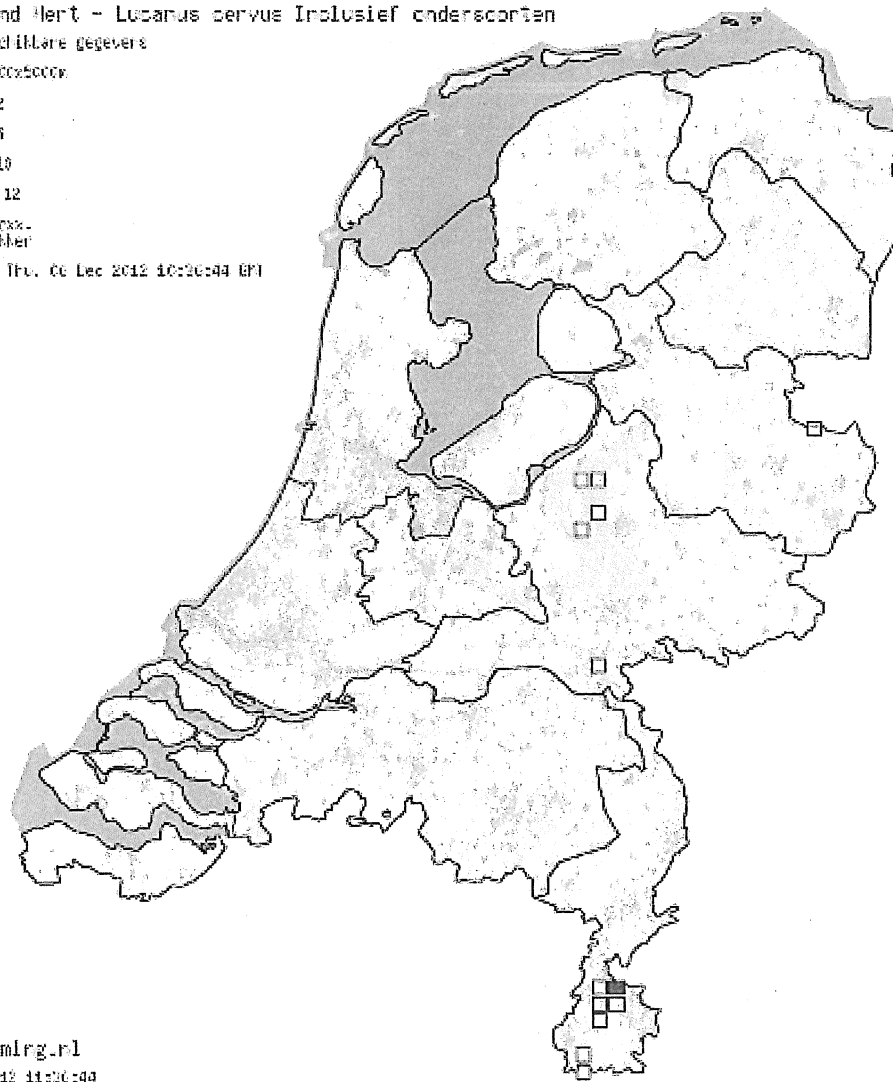
Alle beschikbare gegevens

Griet: 500x500m

- 1 - 2
- 3 - 5
- 5 - 10
- 11 - 12

Max. 12 ova.
in 15 tubus

Expire: Iru. CC Lic 2012 10:20:44 EPI

Waarneming.r1
05-12-2012 11:20:44

Om die reden worden de regio speciale verkeers (waarschuwings)borden geplaatst ter bescherming van het vliegend hert in de zomermaanden:

- 2) Voor het vliegend hert in Limburg is het behoud van de huidige populaties en het onderling verbinden ervan zeer belangrijk. De bedreiging zit tevens in het verder geïsoleerd raken en langzaam aan verdwijnen van de resterende populaties. De populaties van het vliegend hert bij Vaesrade en het Jeugrubbebos worden door de Buitenring geïsoleerd. De voorgestelde maatregelen in de Flora en faunawet vergunning zijn hiervoor niet voldoende, dus ook niet voor deze Nbwet 1998 vergunning. Maatregelen die wel werken voor het vliegend hert -en die dus minimaal zouden moeten worden voorgescreven - zijn hierna beschreven.

De bereikbaarheid van een populatie is een belangrijke factor die het voorkomen van vliegend hert bepaald. Korte afstanden kunnen vliegend worden afgelegd (<200 m voor mannetjes, vrouwtjes zijn honkvast). Gebieden die gelegen zijn op grotere afstanden kunnen door het vliegend hert alleen bereikt worden indien ze door bos of struweel met bestaande leefgebieden verbonden zijn. Herkolonisatie van deze gebieden kan alleen plaatsvinden wanneer deze gebieden door lijnvormige landschapselementen of bos verbonden zijn met andere leefgebieden. De eisen waar een verbindingszone aan moet voldoen zijn de volgende vier (Bron: Smit & Krekels, Vliegend Hert in Limburg, actieplan 2006-2010):

- a) een verbindingszone is een lijnvormig landschapselement of bosstrook zonder onderbrekingen, een breedte van minimaal 3-5 meter is vereist voor een houtwal of bosstrook, maar meer, 10-15 meter is gewenst.

- b) Voor zover dit mogelijk is (expositie, bodemtype) dient aan beide zijden van een lijnvormig landschapselement gestreefd te worden naar de ontwikkeling van een mantel en zoom.
- c) Per strekkende 100 m van het lijnvormige landschapselement dient minimaal één potentiële voortplantingsplek aanwezig te zijn van dood (eiken)hout, het liefst in de vorm van een stobbe met wortelkluif.
- d) Per strekkende 200 m van het lijnvormige landschapselement is het raadzaam om één kwijnende eik te hebben als ontmoetings- en voedingsplek voor vliegende herten.

Paragraaf 4.2.3 Verdroging en verontreiniging van bodem en water (p. 18):

- Het recente onderzoek van de Provincie Limburg (augustus 2012) dat als hydrologisch achtergrondrapport bij de Nbwet 1998 vergunning zit, bevestigt de juistheid van de uitkomst van het onderzoek van dr. Stefanie Bus (StAB verslag bijlage 3-2) de grondwaterstromen richting het Kathagerbroek komen inderdaad uit het oosten (Jeugrubbedal e.o.) waar de Buitenring loopt. De Milieufederatie c.s. maakt zich dus terecht zorgen om de hydrologie van de Kathagerbeemden en de instandhoudingsdoelstelling voor het habitattype H7230 Kalkmoeras (uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit). In het RHDHV rapport wordt de krampachtig vastgehouden aan de formulering dat het voedingsgebied van het Kathagerbroek niet in het Jeugrubbedal ligt, terwijl de ligging van het gebied volgens RHDHV nagenoeg volledig overeenkomt met hetgeen eerder door Stefanie Bus (2011) is aangegeven.
- Als inderdaad alle landbouwgronden in dit inzijsgebied een duurzame natuurbestemming krijgen en er dus geen bemesting van het grondwater meer zal optreden, zal op de lange termijn het grondwater dat in de Kathagerbeemden opkwelt schoner worden, wat positief is voor het Kathagerbroek. De verminderde watertoestroom en vermesing/vervuiling door de Buitenring richting het Kathagerbroek lijken hiermee gecompenseerd te worden. Het stoppen van de bemesting in het Jeugrubbedal heeft een veel groter positief effect op de uiteindelijke grondwaterkwaliteit in het Kathagerbroek dan de toename van de belasting met strooizout door de Buitenring. De Milieufederatie c.s. zijn van mening, dat de bewering van Deltares dat dit effect over 100 meter opgaat in de huidige achtergrondbelasting (lees landbouw bemesting) volgens de Milieufederatie c.s.:
 - a) niet wordt onderbouwd;
 - b) alleen geldt zolang er landbouwkundig gebruik in het Jeugrubbedal plaats blijft vinden.
- Milieufederatie c.s. constateert dat uit het laatste hydrologische onderzoek van de Provincie Limburg blijkt dat er een verdiepte ligging (hoe diep is nog nergens genoemd in het plan Buitenring, dus dat is niet te zeggen) boven de grondwaterstroom richting het huidige Kathagerbroek lijkt te liggen. Het hydrologische effect van de verdiepte Buiten-

ring op de uitbreidingsdoelstelling van het kalkmoeras (die gelokaliseerd is tussen het huidige kalkmoeras en de Naanhof) is volgens Milieufederatie c.s. echter volstrekt onduidelijk.

De StAB merkt het volgende op (p. 57):

“....de aanleg van een verdiepte Buitenring kan leiden tot een afname van de hoeveelheid water die kan inzigen, bijvoorbeeld doordat het tracé van de weg het hemelwater kanaliseert en afvoert naar lager gelegen delen. In beide rapporten van de provincie is hieraan voorbij gegaan door te stellen dat de weg boven de grondwaterniveau wordt aangelegd en dat daarmee effecten zijn uitgesloten. Uit het rapport van 13 september 2012 blijkt echter ook dat het om relatief korte stroombanen gaat die ontstaan op dezelfde gronden als waar de Buitenring is voorzien (zie blz. 19 van het rapport). Aangezien het inzigggebied van het kwelwater in de Kathagerbeemden niet bekend is en geen rekening is gehouden met mogelijk afvang van hemelwater, kan mijns inziens niet moet worden uitgesloten dat een verdiepte ligging van de Buitenring van invloed is op de kwelflux in de Kagerbeemden”.

Paragraaf 4.3.2 Versnippering en barrièrewerking, (p. 24):

- Hier wordt gesteld dat de barrière werking bij de Brunsummerheide op twee schaalniveaus zal afnemen. De Milieufederatie c.s. achten de argumentatie dat het aanleggen van een ecoduct tussen de Brunsummerheide en de Brandenburg tevens de barrièrewerking tussen de Brandenburg en de Teverenerheide zal doen afnemen onduidelijk en onjuist. Omdat de huidige Rimburgerweg (80 km/uur) tussen de Brandenburg en Teverenerheide nu een barrière is en zal door aanleg van de Buitenring een barrière blijven. Er wordt namelijk in het Plan Buitenring geen ecoduct aangelegd tussen de Brandenburg en de Teverenerheide.
- Op de pagina's 25 en 26 wordt gesteld dat de gladde slang aan beide zijden van de Buitenring op de Brunsummerheide voorkomt. De Milieufederatie c.s. verzoekt om overlegging van de achterliggende inventarisatiegegevens; volgens haar is deze stelling onjuist. De gladde slang komt alleen voor nabij de Teverenerheide aan de oostzijde van de Rimburgerweg. De gladde slang zal eerst nog de Brandenburg moeten zien te bereiken door de Rimburgerweg over te steken en niet te belanden in het vuilstortgebied.
- Het ecoduct tussen de Brandenburg en de Brunsummerheide is tevens van belang voor het prioritaire habitattypen hoogveen en heideveentjes (H7110B*) met bijzondere flora, dat direct aan beide zijden van dit geplande ecoduct voorkomt.
- De breedte van 50 meter van het ecoduct tussen de Brandenburg en de Brunsummerheide is ook van belang voor de rondtrekkende schaapskudde die de vochtige en droge heiden op het ecoduct en aan beide zijden van de Buitenring begraaft en als beheerinstrument daarvoor van noodzakelijk belang is.

Paragraaf 4.3.6: Menselijke verstoring (p. 29)

- Hier wordt ten onrechte gesteld dat de huidige parallelweg (Toeristenweg) alleen bestemd is voor fietsers en wandelaars. De Milieufederatie c.s. menen dat deze weg ook door auto's van en naar de verschillende parkeerplaatsen en voor doorgaand verkeer zeer frequent wordt gebruikt. Het is ondanks de aanwezige bebording gewoon een doorgaande weg en geen doodlopende weg. Tegen dit punt hebben de Milieufederatie c.s. ook bezwaar gemaakt in het kader van het beroep tegen het plan Buitenring. De Milieufederatie c.s. verwijst naar hoofdstuk 3 van bijlage 2, het rapport Natuurmonumenten, 2012. Buitenring Parkstad Limburg: negatieve gevolgen voor natuur in beeld (bijlage 3 bij deze zienswijze).
- Tussen de Toeristenweg en de huidige N299 loopt een regionale mountainbikeroute. Aanleg van de Buitenring zorgt door fysieke aantasting voor het verdwijnen van deze mountainbikeroute. De Milieufederatie c.s. meent dat de benodigde verplaatsing van deze mountainbikeroute wel degelijk effect heeft op de Brunsummerheide. De Milieufederatie c.s. verwijst naar hoofdstuk 3 van het rapport Natuurmonumenten, 2012. Buitenring Parkstad Limburg: negatieve gevolgen voor natuur in beeld.

Paragraaf 4.3.7 Verontreiniging van bodem en water (p. 29)

- Het is de Milieufederatie c.s. niet duidelijk wanneer, hoe vaak en door wie de vervuilde toplagen van de afwateringssloten worden vervangen.

Paragraaf 4.4.3: Geluid (p. 32)

In de periode dat de N299 wordt afgesloten, wordt het verkeer dat normaal gesproken over de N299 rijdt omgeleid. De enige mogelijke omleiding tussen Landgraaf en Brunsum is via de Rimburgerweg. De Rimburgerweg zal in die periode dus veel drukker worden met onder andere een tijdelijke toename van de geluidsbelasting. Dit heeft mogelijk een effect op de Teverenerheide, want de Rimburgerweg loopt hier heel vlak langs. De Milieufederatie c.s. achten niet inzichtelijk gemaakt hoe om wordt gegaan met toename van de geluidbelasting.

4.5 Stikstof

Paragraaf 4.5.1: Berekeningsresultaten en toetsing (p. 34)

- Hier wordt gesteld dat de verwachting is dat de stikstofdepositie verder blijft dalen in de toekomst. In het rapport (Natuurmonumenten, 2012. Buitenring Parkstad Limburg: negatieve gevolgen voor natuur in beeld, bijlage 3) wordt aangegeven dat dit sterk valt te betwijfelen, meerdere onderzoeken hebben inmiddels al aangegeven dat de stikstofdepositie zich juist lijkt te stabiliseren.

De StAB merkt (p. 22) ter zake het volgende op:

“Ik kan appellanten volgen in hun kritiek op de wijze waarop in de passende beoordeling de verschuiving van de depositie in het licht van het begrip “totale vracht” is gehanteerd. Er is voor de relevante habitattypen reeds sprake van een langdurige en forse overschrijding van de KDW en dus van een overspannen situatie, zoals in de passende beoordeling ook wordt benoemd. De staat van instandhouding voor diverse habitattypen is veelal getypeerd als “ongunstig”, “matig ongunstig” of “matig gunstig”, zo blijkt uit de passende beoordeling. De staat van instandhouding is mede het resultaat van de stikstofdepositie, als een van de factoren die bepalend is voor de natuurkwaliteit van een habitatype. In dat licht bezien zou het niet onlogisch zijn om met name in grote Natura 2000-gebieden en/of Natura-2000-gebieden waar habitattypen verspreid voorkomen, zoals bij de Brunssummerheide het geval is, in de beoordeling een onderscheid te maken tussen de specifieke lokale natuurkwaliteit van een bepaald habitatype”.

- De Milieufederatie c.s. merken op dat Gerrit's hangveen, dat dichtbij en ten westen van de N299 ligt, het habitatype zure vennen (H3160) bevat, met daar omheen het prioritaire habitatype hoogveen (*H7110B) en vervolgens overgaand in vochtige heide (H4010). Er wordt door de provincie gesteld dat de stikstofdepositie bij het zure ven fors daalt in de toekomst. Een afname van 6 mol kan de Milieufederatie c.s. niet als een forse daling noemen, temeer de stikstofdepositie hier op deze locatie rond de 1300 mol/ha/jaar ligt en de kritische depositie waarde (streefwaarde) van dit habitatype 400 mol/ha/jaar is.
- Op pagina 37 in de tweede alinea staat: *“In het grote westelijke gebied (circa 90% van het areaal Actief hoogveen) neemt stikstofdepositie als gevolg van Buitenring af”.* De Milieufederatie c.s. kunnen deze stelling niet volgen. De conclusie dat de aanleg van de Buitenring de stikstofdepositie in het hoogveen doet afnemen is onjuist. De conclusie strookt niet met de passende beoordeling.
- Op pagina 37 in de derde alinea komt de volgende zin voor: *“In de twee oostelijke terreintjes (circa 10% van het areaal Actief hoogveen) draagt de Buitenring positief bij aan stikstofdepositie met toename van maximaal 10,64 mol/ha/jaar in 2015 en maximaal 8,05 mol/ha/jaar in 2025”.* De Milieufederatie c.s. menen dat de stikstofdepositie door de Buitenring hier juist toe, wat een negatieve bijdrage van de Buitenring is aan wel 10% van het prioritaire habitatype hoogveen (*H7110B). Ook op dit punt strookt de constatering van de provincie niet met de passende beoordeling.
- De provincie stelt: *“Ondanks deze theoretisch overspannen situatie met betrekking tot stikstofdepositie is de feitelijke situatie in de twee oostelijk bedoelde gebiedjes voor*

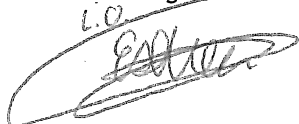
wat betreft soortenrijkdom een goed ontwikkeld habitat. Kennelijk spelen andere factoren dan stikstof (mede) een (bepalende) rol". Dat het habitatype hier een overspannen stikstofdepositie kent is overduidelijk en dat de Buitenring daar nog structureel stikstofdepositie aan toevoegt aan beide zijden van het tracé op de hoogveentjes van de Brandenburg en Gerrit's hangveen is ook overduidelijk. Milieufederatie c.s. verwijst naar het rapport (Natuurmonumenten, 2012. Buitenring Parkstad Limburg: negatieve gevolgen voor natuur in beeld, **bijlage 3**). In dit rapport wordt duidelijk gemaakt welke gevolgen stikstof op hoogveen heeft.

- De Milieufederatie c.s. zou graag willen weten waarop gebaseerd wordt dat qua soortenrijkdom dit habitat goed ontwikkeld is. Dit is helemaal niet door de Provincie of vergunningverlener onderzocht, beschreven of aangetoond.
- De stelling van de provincie dat *"veilig gesteld wordt dat Buitenring voor wat betreft vermesting en verzuring door stikstofdepositie de natuurlijke kenmerken van het habitatype Actief hoogveen (*H7110B) op de Brunsummerheide niet aantast en het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling voor Actief hoogveen niet belemmert"* kan de Milieufederatie c.s. niet volgen.
- De Milieufederatie c.s. wijzen erop dat de provincie ten onrechte autonome ontwikkeling betreft die als is vastgelegd in het Natura-2000 Natuurbeheerplan. De provincie stelt dat er: *"in het concept Natuurbeheerplan gebieden zijn aangewezen voor mogelijke uitbreiding van het oppervlak met het habitatype droge heiden (circa 46 ha).."*. Voorts betwist de Milieufederatie c.s. dat *"veilig gesteld wordt dat Buitenring voor wat betreft vermesting en verzuring door stikstofdepositie de natuurlijke kenmerken van het habitatype Droge heiden H4030) op de Brunsummerheide niet aantast en het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling voor Actief hoogveen niet belemmert"*.
- De Milieufederatie c.s. merken op dat ten onrechte wordt aangenomen dat er in de zones met meer stikstofdepositie langs het tracé van de Buitenring geen - bijzonder vogelsoorten voorkomen. Uit het rapport (Natuurmonumenten, 2012. Buitenring Parkstad Limburg: negatieve gevolgen voor natuur in beeld, **bijlage 3**) blijkt dat de nachtzwaluw als stikstofgevoelige soort wel degelijk voorkomt in de droge heide van de Brunsummerheide waar de stikstofdepositie als gevolg van de Buitenring toeneemt.
- De Milieufederatie c.s. betwisten dat van het plan Buitenring een positief effect uitgaat op het habitatype kalkmoerassen en dat er zelfs sprake is van een kwaliteitsimpuls voor de kalkmoerassen zoals de provincie op pagina 40 stelt. Ook de stelling dat van het plan Buitenring een positief effect uitgaat op de instandhoudingsdoelstellingen van de zeggekorfslak kan de Milieufederatie c.s. niet volgen.

7. Voorschriften

1. De Milieufederatie c.s. merken op dat de termijn van twee weken voor het versturen van een afwateringsplan voor belanghebbenden een te korte termijn is voor betrokkenheid of inspraak van onder meer Natuurmonumenten als beheerder van het terrein.
2. De Milieufederatie c.s. merken op dat de termijn van twee weken voordat met de aanleg van het Buitenring wegtracé Brunsummerheide wordt gestart voor belanghebbenden een te korte termijn is voor betrokkenheid of inspraak.
3. De Milieufederatie c.s. merken op dat tot nu toe de beheermaatregelen die beoogd worden voor Gerrit's hangveen niet concreet zijn uitgewerkt . Voorts lijken ze zeer kleinschalig en beperkt van aard. Dit betekent dat ook niet beoordeeld kan worden of deze beheermaatregelen zinvol zijn en of zij als compensatie of mitigatie mogen worden ingezet voor de te hoge stikstofdepositie van de Buitenring. Deze beslissing kan dus ook niet vooruit worden geschoven naar het moment van ingebruikname van de BPP. Daarnaast stelt de Milieufederatie c.s. zich op het standpunt dat het indienen van een plan alleen niet voldoende is, het beheerwerk zou ook uitgevoerd moeten zijn. De Milieufederatie c.s. weet uit ervaring dat het eenmalig verwijderen van bosopslag op de oevers van het zuur ven, bij lange na niet voldoende is om de te hoge stikstofdepositie op te lossen. De Milieufederatie c.s. verwijst hierbij naar de landelijk opgestelde herstelstrategie documenten van habitatype *H7110B.

Den Haag 10 december 2012,

L.O.

G.C.W. van der Feltz

Deze zaak is in behandeling bij Mr G.C.W. van der Feltz, Van der Feltz advocaten, Postbus 85615 2508 CH
Den Haag t: 070 3131069 f: 3131 060 m: 06 51284644 e: vanderfeltz@feltz.nl www.feltz.nl

Bijlagen

1. Lijst indieners zienswijze
2. Parkstad Bereikbaar, Leefbaar en Groen
3. Natuurmonumenten: Rapport: Buitenring Parkstad Limburg, Negatieve gevolgen voor natuur in beeld.